

**Česká školní inspekce
Sředočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1859/12-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a mateřská škola Krchleby, okres Nymburk
Sídlo:	Krchleby 82, 288 02 Nymburk 2
IČO:	750 332 83
Identifikátor:	600 050 769
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ředitelkou Mgr. Jaroslavou Šípovou
Zřizovatel:	obec Krchleby
Místo inspekční činnosti:	Krchleby 82, 288 02 Nymburk 2
Termín inspekční činnosti:	2., 3. a 12. října 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou dle 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV nebo ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem (dále RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na činnost, vývoj a tendence základní školy vztahující se k předchozímu inspekčnímu výstupu ve školním roce 2011/2012 a na hodnocení účinnosti přijatých opatření.

Aktuální stav školy

Ve školním roce 2012/2013 došlo v Základní škole a mateřské škole Krchleby, okres Nymburk (škola nebo ZŠ) k významné změně v organizační struktuře. V důsledku odchodu žáků probíhá výuka pěti ročníků prvního stupně ve dvou třídách (dříve tři): I. (1. a 2. ročník), II. (3., 4. a 5. ročník). Pro školní rok 2012/2013 opustilo školu celkem 19 žáků ze stávajícího 2., 3., 4. a 5. ročníku. Většinou se jednalo o přechod žáků do škol v blízkém okolí (Nymburk, Městec Králové ...). Stanovená kapacita školy (52 žáků) je využita z 56 %. Žáci (uváděni 4) se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) jsou

integrování v běžných třídách prostřednictvím zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů (IVP). V aktuálním školním roce probíhá vzdělávání podle vlastního ŠVP s názvem „Barevná škola“ (3. verze) bez užšího zaměření. Od poslední inspekční činnosti dále došlo k personálním změnám a také ke snížení podílu výuky vedené s příslušnou odbornou kvalifikací. Ředitelka školy v tomto školním roce zahájila v zákonné lhůtě pro získání znalostí v oblasti řízení požadované studium. Ve sledovaném období došlo k dalšímu výraznému zlepšení materiálních podmínek školy (vzhled budovy, celková rekonstrukce školní kuchyně a jídelny, využití interaktivní tabule ve výuce ...).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

V roce 2012 na základě inspekční činnosti již byla prováděna úprava ŠVP. Do obsahu i formální stránky se promítla negativně skutečnost, že pro koordinaci tvorby ŠVP škola nemá příslušně odborně připraveného pracovníka. V povinné dokumentaci (např. v třídních knihách) bylo v průběhu inspekce doplněno označení aktuální verze ŠVP. Dalšími charakteristikami je rovnoměrné rozložení disponibilních hodin učebního plánu v několika předmětech (Matematika, Prvouka, Přírodověda, Výtvarná výchova) a zavedení Anglického jazyka do výuky v 1. a 2. ročníku (1 hodina týdně) a dále i jako nepovinný předmět. Doplněny do ŠVP byly podmínky pro vzdělávání žáků se SVP.

Realizovaný školní vzdělávací program vyžaduje pro naplnění požadavků § 5 odst. 1 školského zákona další úpravy. Jde zejména o: doplnění charakteristik a názvů vyučovacích předmětů; jejich obsahové, časové a organizační vymezení; dopracování poznámek k učebnímu plánu; pravidla hodnocení dle novelizovaných předpisů (slovní hodnocení, výstupní hodnocení, pravidla hodnocení zájmových útvarů, pravidla pro udělování pochval); předložit návrh ŠVP k vyjádření školské radě. Rozvoj klíčových kompetencí žáků je kromě prvků zařazovaných ve výuce podporován projektovými aktivitami, nepovinnými předměty, např. Základy výpočetní techniky, nebo zájmovými útvary s hudebním či výtvarným zaměřením. Standardy pro základní vzdělávání nebyly zatím předmětem jednání pedagogické rady a do ŠVP nebyly zapracovány.

Nastavené podmínky, sledovaný průběh a výsledky vzdělávání měly v době konání inspekční činnosti pro rozvoj osobnosti žáků průměrnou úroveň. Zobecněnými vlastnostmi jazykové výuky byla věcná správnost a pozitivní pracovní atmosféra vyučovacích jednotek. Minimální bylo využití didaktické techniky a prostředků ICT (informační a komunikační technologie), málo četná a účinná byla motivace žáků. Metody, formy, obsah a organizace výuky byly ovlivněny začátkem školního roku, převážně byly opakovány a utvrzovány kompetence a učivo předcházejícího ročníku, zřetelná byla v jazykové výuce podpora čtenářské gramotnosti (také při tvorbě školního časopisu). Převažovalo vysvětlování učitele, práce s textem, rozhovor se vyskytoval v rovině vyvolaný žák – učitel. Dominantní byla hromadná výuka a samostatná práce žáků v jednotlivých ročnících. Při výuce nebyly uplatňovány relaxační chvílky nebo aktivizační činnosti, což vedlo k únavě žáků. Z didaktického hlediska nebyla ani zde organizována diferenciací nároků a požadavků při značných rozdílech schopností a možností žáků, minimální byla práce s žáky se SVP. Nižší byla účinnost práce s žáky se sociálním znevýhodněním. Ve většině sledovaných hodin chyběl strukturovaný závěr, rozvoj čtenářské a funkční gramotnosti byl podporován až nadbytečnou prací s textem.

Ve většině hospitovaných hodin chyběla dostatečná míra diferenciací učiva, úkolů a náročnosti vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků a cílený rozvoj v sebehodnocení. Průběžné hodnocení poskytovalo žákům obecně zpětnou vazbu, závěrečné

shrnutí učiva ve sledovaných hodinách chybělo. Míra a úroveň komunikace (rozvoj komunikativních kompetencí, funkční gramotnosti), způsoby hodnocení žáků, úroveň požadavků na žáky byly průměrné. Dobře byla rozvíjena sociální gramotnost. Přínosem ke zvyšování sociální gramotnosti žáků je bezproblémové začlenění integrovaných žáků do třídních kolektivů, pořádání školních společenských akcí, projektových dnů aj.

V podmínkách, průběhu a výsledcích rozvoje matematické gramotnosti byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze. Pozitiva spočívala v empatických přístupech učitelek, v pracovní atmosféře vzdělávání a dobrých materiálních podmínkách. V důsledku spojování ročníků do tříd (až tři ročníky ve třídě) zůstává vysoký podíl samostatné práce žáků, většina zpětných vazeb ale byla pasivních. Zlepšila se schopnost práce učitelek s didaktickou technikou, ta ale byla využita méně efektivně – spíše jako motivační prvek. Malý byl důraz na opakování a utvrzování učiva. Přetrvává problém s metodickou a didaktickou úrovní výuky (málo diferenciací – prostoje žáků, velká závislost postupu výuky na používaných učebních textech – méně metodických a didaktických prvků – příprava žáků na řešení úloh, analýza a syntéza, heuristické prvky, práce s chybou a další). Kromě činnosti asistentek bylo uplatněno minimum práce či účinných systémů v práci se žáky se SVP - málo názornosti). Tato zjištění mají souvislost s úrovní odborné kvalifikace učitelek, úrovní metodické činnosti školy a s minimální délkou praxe většiny vyučujících na daném typu školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Aktivity v informovanosti veřejnosti a ve vlastní propagaci školy jsou průměrné. Úroveň webových stránek školy je zvýšena o možnost e-mailového kontaktu rodičů s vyučujícími, snížena však o neaktuálnost některých údajů - kontakty na již nepřítomné pedagogické pracovníky, charakteristika školy, řád tělocvičny, ..., chybí organizace vyučování, umístění deklarovaných dokumentů. Škola vytvořila podmínky pro práci nově ustavené školské rady (září 2012), její podíl na správě školy však není zřejmý. Zákonní zástupci žáků jsou o dění ve škole informováni obvyklými způsoby (např. žákovské knížky, třídní schůzky).

Škola vytváří rovné příležitosti ke vzdělávání, je bezpečným prostředím, preventivní aktivity mají požadovanou úroveň. Budova školy je bezbariérová. V tomto školním roce se zvýšil počet integrovaných žáků se zdravotním postižením (ze dvou na tři). Nízký počet žáků ve třídě nabízí prostor k efektivní práci se žáky se SVP, využit byl ale částečně. Náprava specifických poruch učení je prováděna bez požadované odborné přípravy pedagogů. Pozitivem v tomto směru je nadále činnost dvou asistentek pedagoga s příslušnou odbornou přípravou (třetí ji nově zahájí). Individuální vzdělávací plány pro žáky se SVP jsou dobře zpracované. K částečné korekci specifických poruch učení přispívá i školou nově nabízený nepovinný předmět Základy výpočetní techniky.

Jeden ze základních vnitřních předpisů školy – školní řád byl vydán s platností od 1. září 2012 se snahou zapracovat aktuální legislativní změny. Inovace však nebyla úplná a tento dokument obsahoval i další věcné a formální nedostatky. V kapitole Pravidla pro hodnocení žáků je uveden nesprávný postup záznamu o práci v zájmových útvarech (zrušen odst. 8, § 15 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání ..., v platném znění), dále V 48. Text o administraci udělovaných výchovných opatření neodpovídal aktuálnímu znění odst. 7, § 17 V 48. Také způsob zohlednění nižšího stupně znalosti českého jazyka žáků cizinců nebyl aktualizován dle platné V 48. Nejednoznačně je popsán

způsob převodu slovního hodnocení do celkového hodnocení žáka - ustanovení odst. 2, § 15, V 48. V žádném organizačním dokumentu školy nebyla pravidla pro zařazování žáků do tříd, skupin, jejich přerazování apod.

Personální podmínky umožňují realizovat přijatý ŠVP ZV. Ředitelka školy vyhodnocuje personální rizika, provedenou obměnou se však nepodařilo zvýšit podíl výuky vedené z hlediska požadované odborné kvalifikace (splňuje jedna ze tří učitelek - začínající, ale s předešlou pedagogickou praxí). V rámci dalšího vzdělání pedagogických pracovníků (DVPP) škola umožňuje učitelce a vychovatelce studium k získání příslušné odborné kvalifikace. Požadavek na odbornou kvalifikaci učitele prvního stupně základní školy dle požadavku zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících dále trvá u ředitelky školy. Chybí doplnění přípravy specialistů, např. metodika prevence a koordinátora tvorby ŠVP. Personální dokumentace byla v průběhu inspekční činnosti doplněna a zkompletována. Po významné personální obměně pedagogického sboru jsou kompetence (např. výchovný poradce, koordinátor ŠVP, školní metodik prevence, pedagogická a ekonomická agenda) převážně soustředěny na ředitelku školy, což ve velké míře funkčnost řízení školy negativně ovlivňuje. Kontrolní mechanismy - např. deklarovaná následná kontrola klasifikace v žákovských knížkách, hospitační činnost - je ve vztahu k začátku školního roku zatím malá; hospitační činnost u jednotlivých vyučujících v minimálním rozsahu 5 vyučovacích hodin měsíčně byla zatím nerealizovaným opatřením. V řízení školy přetrvávají rizika.

Prostorové a materiální vybavení školy odpovídalo počtu žáků, dosahovalo požadované úrovně a umožňovalo naplňování ŠVP. Škola využívá pro výuku tělesné výchovy a dalších aktivit školní zahradu, dětské hřiště v obci a místní zrekonstruovanou sokolovnu (nezařazena jako místo poskytovaného vzdělávání). Prostředí školy je příjemné a čisté.

Závěry

- Škola splňuje formální podmínky pro výkon veřejné služby.
- Škola uplatňuje princip rovného přístupu ke vzdělávání, v průběhu inspekce byly dobře zajištěny podmínky bezpečnosti.
- Ve sledovaném období byl významný další materiální rozvoj – modernizace prostředí.
- Škola je v osobnostně - sociálním rozvoji žáků úspěšná, celkově na průměrné úrovni byly výsledky i průběh sledovaného vzdělávání.
- Stávající podmínky umožňují realizovat ŠVP, který není ani po provedených úpravách v souladu s požadavky školského zákona. Nedostatky zjištěné ve zpracování ŠVP ZV je třeba dopracovat v těchto oblastech a zvýšit účinnost přijímaných opatření: doplnění charakteristik vyučovacích předmětů, jejich obsahové, časové a organizační vymezení, dopracování poznámek k učebnímu plánu, pravidla hodnocení upravit dle novelizovaných předpisů (slovní hodnocení, výstupní hodnocení, pravidla hodnocení zájmových útvarů, pravidla pro udělování pochval, názvy předmětů) a návrh ŠVP předložit k vyjádření školské radě.

- Trvá požadavek na zvýšení podílu výuky s odbornou kvalifikací.
- V efektivitě práce a účinnosti přijímaných opatření se podařilo odstranit přibližně jen polovinu nedostatků zjištěných v lednu 2012.
- Oblasti žádoucího dalšího zaměření jsou: úprava vnitřních předpisů a postupů pro soulad se školskými předpisy, metodická a kontrolní činnost, práce s žáky se SVP, sociálním znevýhodněním, DVPP), úprava ŠVP a rovnoměrné rozdělení kompetencí. Dále zvýšit účinnosti přijímaných opatření. V řízení školy přetrvávají rizika.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků (úprava povinné dokumentace školy pro soulad s právními předpisy – viz text inspekční zprávy; úprava ŠVP – zabezpečení souladu se zákonným vymezením). Oznámení zašlete na adresu ČŠI, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Rozhodnutí MŠMT ve věci změny zápisu v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 4072/2011-251, ze dne 1. 3. 2011, s účinností od 1. 9. 2011
2. Jmenování do funkce ředitelky školy, ze dne 30. 8. 2011, čj. 0777/11/VKo s účinností od 1. 9. 2011
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Barevný svět“, čj. 50/07/3 s platností od 1. 9. 2012
4. Školní řád a Klasifikační řád, ze dne 30. 8. 2012, s platností od 1. září 2012
5. Personální dokumentace ZŠ - aktuální stav
6. Přehled DVPP pro školní roky 2011/2012 a 2012/2013
7. Přehledy rozvrhů hodin tříd ve školním roce 201/2013 ke dni inspekce
8. Žákovské knížky, sešity - výběr
9. Třídní knihy I., II., III. třídy pro školní rok 2011/2012; I. a II. pro školní rok 2012/2013 ke dni inspekce a nepovinných předmětů ve školním roce 2012/2013
10. Matrika školy (listinná verze)
11. Individuální vzdělávací plány - aktuální ke dni inspekce, čtyři kusy
12. Záписы z voleb a ustavující schůze Školské rady ve školním roce 2012/2013
13. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-114/12-S

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu

(csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu Mgr. Petra Drábka.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně dne 23. 10. 2012

(razítko)

Mgr. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka, v. r.

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor, v. r.

Bc. Marcela Jüstelová, kontrolní pracovnice, v. r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Krchlebech dne 1. 11. 2012

(razítko)

Mgr. Jaroslava Šípová, ředitelka školy v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.